

Kwestie podatkowe

- W ramach rolniczego handlu detalicznego rolnicy są zwolnieni z opodatkowania przychodów do kwoty 100 tys. zł rocznie.
- Rolnik, który w roku podatkowym przekroczy limity ilości określonej dla RHD, może opodatkować przychód z tej działalności 2% podatkiem ryczałtowym. Oświadczenie o wyborze ryczału rolnik może złożyć na dany rok podatkowy nie później niż do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskał przychody lub do końca roku podatkowego, jeśli pierwszy taki przychód uzyskał w grudniu roku podatkowego. Zeznanie do US wg ustalonego wzoru o rocznej wysokości uzyskanego przychodu składa się w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.
- Ryczałt wynosi 2% ewidencjonowanych przychodów i obowiązuje przy przychodach przekraczających 100 tys. zł i nie więcej niż równowartość w złotych 250 tys. euro.

Ważne

- Żywność opakowana sprzedawana w ramach RHD musi być oznakowana zgodnie z rozporządzeniem WE 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Na etykiecie żywności pakowanej producent powinien umieścić następujące informacje:
  - nazwę produktu (zwyczajowa, opisowa),
  - wykaz składników użytych do przygotowania produktu – w tym ilość najważniejszego charakteryzującego produkt składnika,
  - wagę netto,
  - datę minimalnej trwałości/termin przydatności do spożycia,
  - warunki przechowywania,
  - dane producenta.
- Produkty sprzedawane bez opakowań lub pakowane na życzenie konsumenta
  - informacja o danym produkcie musi być wywieszona w miejscu jego sprzedaży lub inny jego nośnik informacji dostępny bezpośrednio konsumentowi.
- Podatnicy powinni swoje dzienne przychody ze sprzedaży ewidencjonować w dniu sprzedaży.
- Ewidencja powinna zawierać co najmniej następujące informacje:
  - numer kolejnego wpisu,
  - datę uzyskania przychodu,
  - kwotę przychodu,
  - przychód narastająco od początku roku,
  - ilość i rodzaj przetworzonych produktów.
- Podatnicy są zobowiązani prowadzić odrębną ewidencję za każdy rok sprzedaży produktów. Rolnik sprzedając swoje produkty na targowisku lub w domu powinien mieć przy sobie ewidencję sprzedaży.

Rolniczy handel detaliczny

Definicja

Rolniczy handel detaliczny to handel detaliczny polegający na:

- produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz
- zbywaniu żywności, o której mowa, konsumentowi finalnemu lub zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

Co można wytwarzać i sprzedawać w ramach RHD?

- produkty pochodzenia zwierzęcego np. twarogi, masło, sery, mięso mielone, kielbasy, ryby wędzone i inne,
- przetwory i produkty pochodzenia roślinnego np. oleje, dżemy, soki, chleby, kasze, mąki, przetwory z owoców, warzyw, grzybów,
- surowce pochodzenia roślinnego i zwierzęcego np. zboża, warzywa, owoce, zioła, surowe mleko, śmietana, jaja,
- potrawy nie mięsne np. pierogi, kopytka, kluski śląskie, placki ziemniaczane i inne.

Gdzie można wytwarzać żywność w ramach RHD?

- w kuchniach i pomieszczeniach przydomowych, przed przystąpieniem do produkcji należy zadbać by takie pomieszczenie odpowiednio przygotować,
- w małych przydomowych zakładach odpowiednio dostosowanych do produkcji żywności np. kuchnie letnie,
- w inkubatorach przetwórstwa lokalnego, czyli zakładach przetwórczych udostępnionych lokalnym rolnikom w celu przetwarzania pozyskanych z gospodarstwa surowców z produkcji pierwotnej.

W celu wytworzenia mąki, kasz, oleju czy soku rolnik może skorzystać z usług młyna, tłoczni czy olejarni.

Wymagania higieniczne

Rolnicy sprzedający żywność wyprodukowaną we własnym gospodarstwie przy wykorzystaniu pomieszczeń używanych głównie jako prywatne domy mieszalne (np. przy wykorzystaniu sprzętu i urządzeń gospodarstwa domowego w kuchni domowej) zobowiązani są do spełnienia wymagań rozporządzenia (WE) nr 852/2004 parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych, określonych w załączniku II w rozdziale III (uproszczone wymagania higieniczne). Przepisy prawa unijnego dotyczące powyższej kwestii obowiązują w Polsce wprost i nie wymagają wdrożenia do polskiego porządku prawnego, powinny być stosowane w sposób elastyczny biorąc pod uwagę zakres prowadzonej działalności, wielkość zakładu i jego specyfikę.

Wymogi higieniczne określone w rozdziale III unijnego rozporządzenia określają, że:

- pomieszczenia (i automaty uliczne) na tyle, na ile jest rozsądnie podyktowane, będą tak usytuowane, zaprojektowane i skonstruowane oraz utrzymywane w czystości i dobrym stanie i kondycji technicznej, aby uniknąć ryzyka zanieczyszczenia w szczególności przez zwierzęta i szkodniki;
- w szczególności i w miarę potrzeby:
  - a. muszą być dostępne odpowiednie urządzenia, aby utrzymać właściwą higienę personelu włącznie ze sprzętem do higienicznego mycia i suszenia rąk (higienicznymi urządzeniami sanitarnymi i przebieralniami),
  - b. powierzchnie w kontakcie z żywnością muszą być w dobrym stanie, łatwe do czyszczenia i w miarę potrzeby, dezynfekcji. Wymaga to stosowania gładkich, zmywalnych, odpornych na korozję i nietoksycznych materiałów, chyba, że przedsiębiorstwa sektora spożywczego mogą zapewnić właściwe organy, że inne użyte materiały są odpowiednie,
  - c. należy zapewnić odpowiednią ilość gorącej i/lub zimnej wody,
  - d. należy zapewnić warunki do czyszczenia i w miarę potrzeby dezynfekcji narzędzi do pracy i sprzętu,
  - e. należy zapewnić odpowiednie warunki i/lub udogodnienia dla higienicznego składowania i usuwania niebezpiecznych i/lub niejadalnych substancji i odpadów (zarówno płynnych jak i stałych),
  - f. należy zapewnić odpowiednie udogodnienia i/lub warunki dla utrzymania i monitorowania właściwych warunków termicznych żywności,
  - g. środki spożywcze muszą być tak umieszczone, aby uniknąć, na tyle na ile jest to rozsądnie potraktowane, ryzyka zanieczyszczenia.

Rolnicy, którzy zdecydują się prowadzić produkcję żywności w pomieszczeniach innych niż prywatne domy mieszalne są zobowiązani do spełnienia wymagań, jakie musi spełnić każdy inny podmiot prowadzący produkcję żywności w podobnych warunkach lokalowych. Do takich podmiotów mają zastosowanie wymogi określone w załączniku II w rozdziale I i II rozporządzenia nr 852/2004.

Producent ma obowiązek prowadzenia badań laboratoryjnych żywności w zakresie oceny jakości zdrowotnej, mikrobiologicznej i przechowalniczej. Częstość badań deter-

minuje skala produkcji oraz analiza ryzyka przy produkcji żywności, ustalona ze służbami nadzorującymi tj.: sanepid i weterynaria.

Gdzie zarejestrować działalność i kto sprawuje nadzór nad produkowaną żywnością?

Należy złożyć pisemny wniosek o wpis do rejestru zakładów:

- minimum 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności do właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii (PLW) w przypadku prowadzenia produkcji i sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego i/lub żywności mieszanej tj. zawierającej jednocześnie produkty pochodzenia roślinnego i zwierzęcego,
- minimum 14 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności do właściwej terytorialnie powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej (PSSE) w przypadku prowadzenia produkcji i sprzedaży produktów pochodzenia roślinnego.

Rolnik prowadzący RHD nie musi zgłaszać ani rejestrować prowadzenia działalności do służb IJHARS. Jednostki te korzystają z rejestrów Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zasady uznania działalności za RHD

Aby działalność mogła być uznana za rolniczy handel detaliczny należy spełnić kilka podstawowych zasad:

- Produkty pochodzenia zwierzęcego oraz żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego można sprzedawać wyłącznie na terenie województwa, w którym zostały wyprodukowane lub na obszarach powiatów lub miast stanowiących siedzibę wojewody lub sejmiku województwa, sąsiadujących z tym województwem. Natomiast wyroby pochodzenia roślinnego można sprzedawać na terenie całego kraju.
- Ograniczenia dotyczące maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rhd obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do dostaw do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego. Co za tym idzie konsumentom finalnym możemy sprzedać dowolną ilość jaką jesteśmy w stanie wyprodukować w ramach rhd niezależnie od ilości zawartej w tym rozporządzeniu.
- Przetwarzanie produktów i ich sprzedaż nie może być prowadzona przy zatrudnieniu osób na podstawie umów – o pracę, zleceń, o dzieło etc. z wyłączeniem uboju zwierząt i obróbki poubojowej, przemiału zbóż, wyłaczania oleju, soku. Sprzedaż żywności musi być prowadzona przez rolnika lub członka rodziny rolnika bez udziału pośredników, z wyjątkiem zbywania żywności podczas festynów, wystaw, kiermaszów, targów (wtedy można zbyć żywność z udziałem pośrednika, który również musi mieć zarejestrowany RHD).

Konieczne jest prowadzenie ewidencji sprzedaży żywności za każdy rok podatkowy. Ewidencja sprzedaży musi być dostępna w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów.